NÁTTÚRU MINJASAFN ÍSLANDS

Icelandic Museum of Natural History

Brynjólfsgata 5
IS-107 Reykjavík

S./Tel. 577 1800

nmsi@nmsi.is
www.nmsi.is

Samstarf Náttúruminjasafns Íslands og Háskóla Íslands – pælingar um framtíðina

Dr. Hilmar J. Malmquist forstöðumaður

Jarðvísindadeild, Háskóli Íslands – kynning á deildarfundi 4. apríl 2017

Náttúruminjasafn Íslands

- Stofnað 2007 – afsprengi HÍN (130 ára barátta – og er enn í fullu gildi!)
- Er **höfuðsafn**. Starfar skv. lögum nr. 35/2007 og 141/2011.
- **Miðlun** er meginhlutverk Náttúruminjasafnsins:
  - með sýningahaldi, útgáfu og annarri miðlun að varpa ljósi á náttúru landsins, náttúrusögu, náttúruvernd og nýtingu náttúruauðlinda og tryggja þannig með starfsemi sinni menningar- og náttúruarf Íslands.
- Helstu verksvið auk miðlunar:
  - söfnum, skráning, varðveisla og rannsóknir á fræðasviði sínu.
- Fjárskortur háð starfseminni frá upphafi.
  - Fjárveitingar verið nær óbreyttar síðan 2007 um 25 m.kr. Safnið ræður hvorki yfir eigin sýningar- né skrifstofuaðstöðu (í Loftskeytastöðinni hjá HÍ og óvíst um aðstöðuna!) og stöðugildin aðeins tvö.
- **En loksins bjart framundan!**
  - Þingsályktun nr. 70/145 + hækkun í ár um ígildi eins stöðugildis

BJARTARA FRAMUNDAN?

Þingsályktun nr. 70/145 um hvernig minnast skuli aldarafmælis sjálfstæðis og fullveldis Íslands árið 2018. Þar er m.a. að finna eftirfarandi:

„Alþingi ályktar að fela ríkisstjórninni að sjá til þess að í fjármálaáætlun til næstu fimm ára, sem lögð verður fyrir Alþingi vorið 2017, verði gert ráð fyrir uppbyggingu Náttúruminjasafns.“

Eitt síðasta verk á sl. þingi, flutt af formönnum allra flokka á þinginu, samþykkt samhljóða m. 56 atk., 7 fjarv.

Samstarf HÍ og NMSÍ –
ryki dustað af gamalli hugmynd

Tengsl HÍ og NMSÍ • löng og mikil saga • 1940–????

- Rauður þráður er samstarf ríkis (NMSÍ), Háskóla Íslands og Reykjavíkurborgar.
- Fjölmargar nefndir, lóðir, teikningar og jafnvel fjárfestingarleyfi í 2–3 skipti!
- En ekkert rættist úr – fyrr en 2015 með samningi v. Líffræðistofu um rostungsrannsóknir!

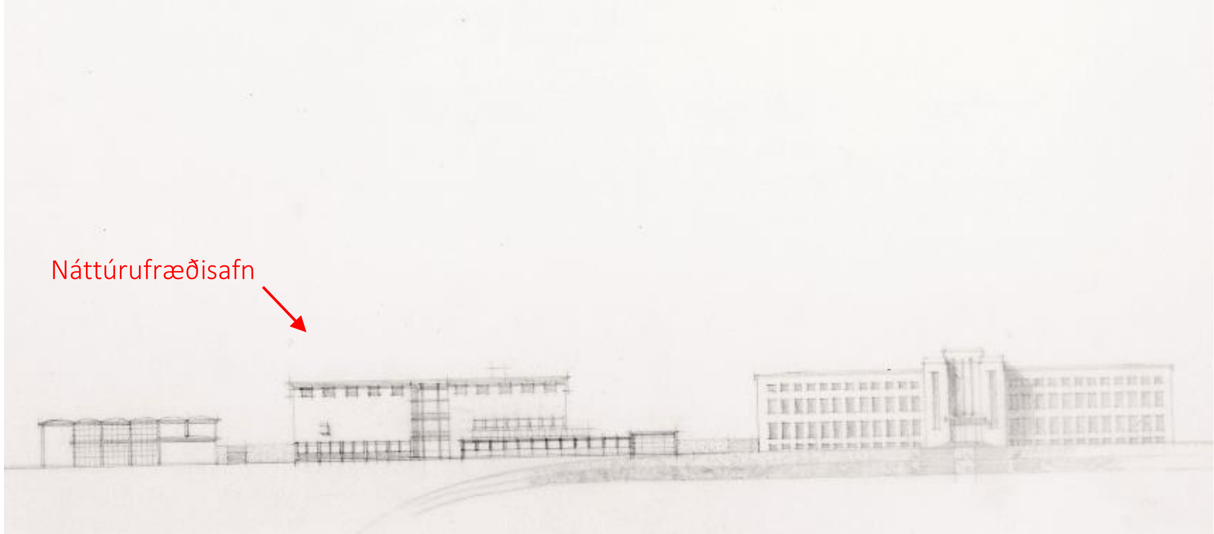

Teikning Gunnlaugs Halldórssonar arkitekts frá 1954 af fyrirhuguðu náttúrugripasafni Háskóla Íslands.
http://aldarafmaeli.hi.is/aratugur/1951-1960

Samstarf HÍ og NMSÍ – uppbygging á G-blettinum!

<u>Starfsemi NMSÍ og HÍ verði að hluta til undir sama þaki í nýbyggingu á G-reitnum svokallaða við austurgafl Öskju.</u>

Á 100 ára afmæli HÍN árið 1989 kynnti menntamálaráðherra áætlanir um að reist yrði hús yfir Náttúrugripasafn Íslands. NNN-nefndin 1989–1990 og samstafshópur 1990–1991. Í framhaldi af því var sett inn á skipulag lóð í Vatnsmýri fyrir byggingu <u>Náttúruhúss</u> sem var hugsað sem safnbygging, aðsetur Náttúrugripasafns og Hins íslenska náttúrufræðifélags (HÍN).

J-reitur HÍN 1991
NÁTTÚRUHÚS
7000 m²

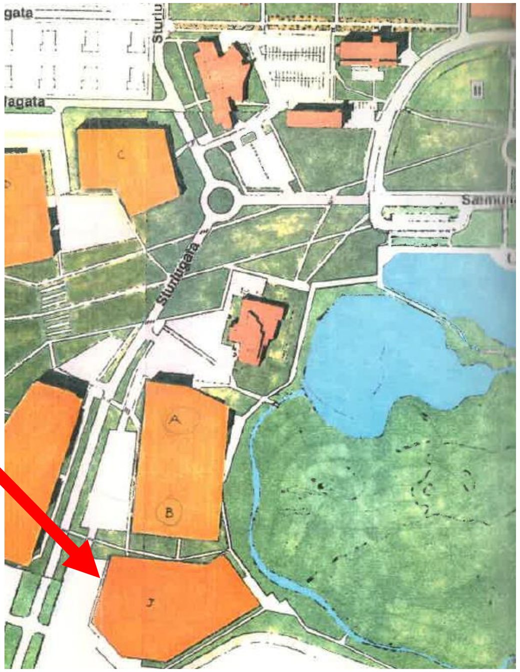

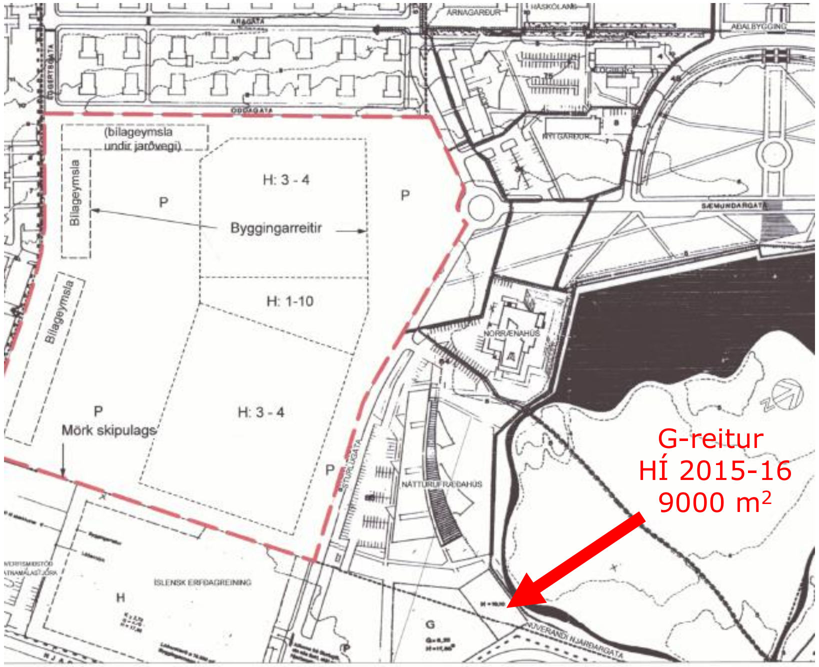

G-reitur
HÍ 2015-16
9000 m²

Samstarf HÍ og NMSÍ þegar fyrir hendi

Próf. Ólafur S. Andrésson stofurstjóri Líffræðistofu H.Í. og Hilmar J. Malmquist safnstjóri, undirrita samstarfssamkomulag um rannsóknir á rostungum. 23. janúar 2015.

Daði Már Kristófersson forseti Félagsvísindasviðs H.Í. (t.v.) og Hilmar J. Malmquist forstöðumaður NMSÍ undirrita samstarfssamkomulag 8. júní 2015.

Auk þessa:

- Rammasamkomulag við Háskólann á Hólum 5. september 2014.
- Verkefnasamkomulag við Fiskeldis- og fiskalíffræðideild Hólaskóla 4. desember 2014. Heiti verkefnis: *Líffræðileg fjölbreytni á Íslandi*.
- Samstarfssamningur við Rorum ehf. 15. janúar 2015.
- Samstarfssamningur við Viðar Hreinsson bókmenntafræðing. Maí 2015. *Rannsóknir á Jóni lærða*.
- Samstarfssamningur við Sigrúnu Helgadóttur rithöfund m.m. Maí 2015. *Ævisöguritun Sigurðar Þórarinssonar jarðfræðings*.

Þarfalýsing NMSÍ m.t.t. þingsályktunar

- Drögum skilað til MRN í byrjun mars s.l. Er í athugun þar.

  Alls 12–18 ársverk – veltur m.a. samnýtingu starfsfólks við HÍ o.fl.

  Um 4000 m^2 – Stofnkostnaður ~2,2 milljarður kr.

  Svipar til fyrri áætlana um rýmisþörf og mannauð.

1. tafla. Áætluð húsnæðisþörf vegna uppbyggingar Náttúruminjasafns Íslands.

Starfsheiti	Fjöldi
Forstöðumaður	1
Upplýsingafulltrúi	1
Fjármála- og skjalastjóri	1
Fræðslufulltrúi/ritstjóri	1
Safnakennsla, leiðsögn	3
Forvörður	1
Tæknimaður	1
Sýningafr./hönnuður	1
Sérfræðingur (dýrafr.)	1
Sérfræðingur (grasafr.)	1
Sérfræðingur (jarðfr.)	1
Sérfræðingur (landfr.)	1
Sérfræðingur (vistfr.)	1
Sérfr. (umhverfissagnfr.)	1
Gestafræðimenn	2
Alls:	**18**

2. tafla. Áætlun um samsetningu starfsliðs og fjölda starfsmanna við fullbúið Náttúruminjasafn.

Gerð rýmis	Fermetrar
Skrifstofur starfsmanna (alls 18)	160
Aðstaða Hins íslenska náttúrufræðifélags	50
Aðstaða gestafræðimanna	20
Rannsóknaaðstaða	300
Verkstæði og móttaka	200
Bóka- og tímaritasafn	150
Sýningarrými	1.400
Fyrirlestra- og kennslusalir	200
Geymslur	200
Anddyri, verslun, kaffistofa	300
Gangar, stigar, stoðrými (~35%)	1.020
Húsnæðisþörf samtals m^2:	**4.000**

Samstarf HÍ og NMSÍ – kostir (og gallar)?

- Tvær pólitískar flugur slegnar í einu höggi:
  - 130 ára gamall vandi NMSÍ og forvera safnsins leystur.
  - Framtíðaraðstaða HÍ til rannsókna og kennslu í náttúruvísindum stórbætt.
- NMSÍ fær sterkan og fjölbreyttan akademískan bakhjarl í náttúru-, umhverfis-, kennslu- og safnafræðum sem er forsenda fyrir faglegri og virkri safna-starfsemi. Öll öflug söfn í Evrópu og Ameríku starfa náið með háskólum.
- HÍ fær öfluga fræðslu- og menntastofnun til liðs við sig sem, auk þess að búa yfir eigin safnkosti og hafa aðgang að safnkosti NÍ, sinnir grundvallarhlutverki í miðlun og uppfræðslu á sviði náttúru og umhverfismála gagnvart almenningi, ferðamönnum og, sér í lagi, skólaæsku landsins.
- Starfsemi NMSÍ á sviði gagnasöfnunar og upplýsingamiðlunar styður við rannsóknir og kennslu í Háskólanum á náttúru Íslands og í safnafræðum.
- Margvísleg samlegðaráhrif:
  - Fjárhagsleg – t.d. stofn- og rekstrarkostnaður (eitt hús í stað tvö).
  - Fagleg – m.a. aukin skörun fagsviða, meiri nýsköpun, meiri deigla.....

Samstarf HÍ og NMSÍ – framhaldið?

- Jarðvísindadeild fjalli formlega um málefnið (og afgreiði helst með líkum hætti og Líf- og umhverfisvísindadeild, sbr. ályktun deildarinnar frá 3. júní 2015 og stefnu deildarinnar 2017–2021 (bls. 6 og 7) frá 2017).

- Félags- og mannvísindadeild (safnafræðin) fjalli formlega um málefnið.

- Taka málið upp við vinnu að rammaskipulagi Háskólasvæðisins og vinna það til meðferðar í Háskólaráði.

- Setja á fót sem fyrst vinnuhóp/-nefnd með þátttöku Háskóla Íslands, Náttúru-minjasafnsins, HÍN, MRN og Reykjavíkurborgar. Markmið: Undirbúa byggingu HÍ og NMSÍ e.t.v. í tveimur áföngum á G-reitnum sem safninu var færður á 100 ára afmæli HÍN 1989.